

דף קח.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' שקלים פ"ג ה"ז

כִּמְהָ הוּא שְׁעוֹר הַקְּלָבוֹן. * בְּזִמְן שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין בְּמַחְצִית
הַשֶּׁקֶל שְׁנֵי דִינָרִין הָיָה הַקְּלָבוֹן חֲצֵי מָעָה שֶׁהוּא אֶחָד
מִשְׁנָיִם עָשָׂר בְּדִינָר. וַיַּמְעוֹלֶם לֹא נָתַן הַקְּלָבוֹן פְּחוֹת מִזֶּה.
וְהַקְּלָבוֹנוֹת אֵינָן כְּשֶׁקָּלִים אֲלָא מְנִיחִין אוֹתָן הַשְּׁלַחָנִים
בְּפָנֵי עֲצָמָן עַד שִׁסְתַּפֵּק מֵהֶן הַהֶקְדָּשׁ:

צ. כסף משנה: כמה הוא שיעור הקלכון וכו'. שם כמה הוא שיעור קלכון מעה כסף
וחכמים אומרים חצי וידוע דהלכה כחכמים: ומה שכתב ומעולם לא נתן הקלכון פחות
מזה. והקלבונות אינם כשקלים אלא מניחין אותן בפני עצמן וכו'. ירושלמי בסוף פ"ק דשקלים
להיכן היו קלבונות נופלים ר"מ אומר לשקלים ר' אלעזר אומר לנדבה ר"ש אומר ריקועי
פחים צפוי לבית קדשי הקדשים בן עזאי אומר שולחנים היו נוטלין ועושין בשכרן ויש
אומרים להוצאת דרכים ור"מ דאמר לשקלים הוי יחידאה לגבי אינך תנאי ומ"ה כתב רבינו
והקלבונות אינם כשקלים ומפני שנסתפק בדברי שאר תנאים הלכה כדברי מי סתם וכתב
אלא מניחים אותם השלחנים בפני עצמן עד שיסתפק מהם ההקדש. והראב"ד כתב על
דברי רבינו הרבה מחלוקת יש בזה בתוספתא ובירושלמי עכ"ל. וכבר כתבתי טוב טעם
ודעת בדברי רבינו:

דמנמות (דף ק"ט): וכן מותר לחמי תודה. בפ"ב דשקלים ירוש' מותר לחמו של נזיר ירקב א"ר
יוסי ויאות להקריבו בפ"ע אי אתה יכול שאין לך לחם קרב בפ"ע להקריבו עם נזירות
אחרת אי אתה יכול שאין לך נזירות באה בלא לחם לפום כן איצטריך למימר מותר לחמו
של נזיר ירקב סברין למימר הוא מותר לחמו הוא מותר נסכים א"ר יוסי בר ביבין מותר
נסכים קדשי קדשים אינן ויפלו לנדבה. ומ"ש מותר לחמי תודה. נראה שהוא נלמד מדין
מותר לחמו של נזיר שהטעם בשניהם שוה: כבר ביארנו בשקלים שמותר השקלים חולין וכו'
עד מותר נזיר לאותו נזיר. הכל משנה במס' שקלים פ"ב:

עין משפט ב.ג.ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ה ה"ח

הַמְפָּרִישׁ מְעוֹת לְמִנְחַת חוּטָא וְהֵבִיא מֵהֶם מִנְחָתוֹ. **ק** או
שֶׁהֶפְרִישׁ מִנְחַת חוּטָא וְהוֹתִירָהּ. הַמּוֹתֵר יָבִיא מִנְחַת
נִדְבָה. אָבֵל מוֹתֵר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁהִיא
הַחֲבִיתִין יִרְקֵב. וְכֵן מוֹתֵר לַחֲמֵי תוֹדָה וּמוֹתֵר לַחֲמוֹ שֶׁל
נְזִיר יִרְקֵבוּ. וּמוֹתֵר דְּמֵי נִסְכָּיו יִפְלוּ לְנִדְבָה. כָּכָר בְּאַרְנוֹ
בְּשִׁקְלִים שְׁמוֹתֵר הַשִּׁקְלִים חֲלִיץ:

עין משפט ה.ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ה ה"ט

מוֹתֵר קִנִּי זָבִים. קִנִּי זָבוֹת. **ר** קִנִּי יוֹלְדוֹת. חֲטָאוֹת
וְאַשְׁמוֹת. מוֹתֵרֵיהֶם יִפְלוּ לְנִדְבָה וְיִקְרְבוּ עוֹלוֹת כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ. מוֹתֵר עוֹלָה לְעוֹלָה. מוֹתֵר שְׁלָמִים לְשְׁלָמִים.
מוֹתֵר מִנְחָה לְמִנְחָה. מוֹתֵר פֶּסַח לְשְׁלָמִים. מוֹתֵר נְזִירִים
לְנְזִירִים. מוֹתֵר נְזִיר לְאוֹתוֹ נְזִיר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים
שְׁמוֹתֵר חֲטָאת לְנִדְבָה. בְּחֲטָאת קְבוּעָה. אָבֵל מִי שֶׁהוּא
חֵיב בְּקֶרֶבֶן עוֹלָה וַיּוֹרֵד שֶׁהֶפְרִישׁ מְעוֹת לַחֲטָאת בְּהִמָּה
וְהֶעֱנִי. מִבִּיא תַּחֲתֵיהֶם עוֹף וּמִחֲלָלָן עַל הָעוֹף וַיִּהְיֶה

ק. כסף משנה: במה דברים אמורים שמותר חטאת לנדבה וכו'. מה שכתב רבינו שאם הפריש מעות לחטאת בהמה והעני מביא תחתיהן עוף וכו' עד שאין לעוף פדיון. הכל משנה בסוף כריתות ומתוך שנראה דמתני' דשקלים ומתני' דסוף כריתות (דף כ"ז:) קשו אהדדי תירץ רבינו דמתני' דשקלים בחטאת קבועה ומתני' דסוף כריתות בקרבן עולה ויורד:

ר. כסף משנה: במה דברים אמורים שמותר חטאת לנדבה וכו'. מה שכתב רבינו שאם הפריש מעות לחטאת בהמה והעני מביא תחתיהן עוף וכו' עד שאין לעוף פדיון. הכל משנה בסוף כריתות ומתוך שנראה דמתני' דשקלים ומתני' דסוף כריתות (דף כ"ז:) קשו אהדדי תירץ רבינו דמתני' דשקלים בחטאת קבועה ומתני' דסוף כריתות בקרבן עולה ויורד:

מֵהֶם. וְכֵן אִם הִפְרִישׁ דְּמֵי הָעוֹף וְהָעֲנִי. מֵבִיא תַּחֲתֵיהֶם
עֲשִׂירִית הָאֵיפָה וַיַּחֲלֵל הַמַּעוֹת עָלֶיהָ וַיִּהְיֶה בָּהֶם:

עין משפט ז.ז. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ו

הָאוֹמֵר שׁוֹר זֶה עוֹלָה שׁ וְנֹפֶל בּוֹ מוֹם אִם רָצָה יִבִּיא
בְּדַמּוֹ שְׁנַיִם וְאֶפְלוֹ הֵבִיא בְּדַמּוֹ אֵיל אֶחָד יִצָּא. אָמַר
שְׁנֵי שְׁוָרִים אֵלוֹ עוֹלָה וְנֹפֶל בָּהֶם מוֹם אִם רָצָה יִבִּיא
בְּדַמֵּיהֶם אֶחָד. אֵיל זֶה עוֹלָה וְנֹפֶל בּוֹ מוֹם אִם רָצָה יִבִּיא
בְּדַמּוֹ כֶּבֶשׂ. וְכֵן אִם נָדַר כֶּבֶשׂ וְנִפְסַל אִם רָצָה יִבִּיא
בְּדַמּוֹ אֵיל:

דף קח:

עין משפט א. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ו

עין בסעיף הקודם

ש. כסף משנה: האומר שור זה עולה וכו'. גם זה משנה שם (דף ק"ח:). ומה שכתב ואפילו
הביא בדמיו איל אחד יצא. שם איבעיא להו ממינא למינא מאי ופירש רש"י שור זה
עולה ונסתאב מהו שיביא בדמיו איל תא שמע שור זה עולה ונסתאב לא יביא בדמיו איל
אבל מביא בדמיו שני אילים וכו' ש"מ אי הכי מאי איריא תרי אפילו חד נמי דהא בנסתאב
לרבנן לא שאני להו בין גדול לקטן תרי תנאי ואלבא דרבנן. ומשמע דהשתא סבירא להו
דרבנן דסתם מתניתין אפילו ממינא למינא נמי דהא מדמינן נסתאב למינא אחרנא ופסק
רבינו כרבנן דסתם מתני': אמר שני שוורים אלו עולה וכו'. משנה שם: ומה שכתב איל זה
עולה ונפל בו מום אם רצה יביא בדמיו כבש וכן אם נדר כבש ונפסל אם רצה יביא בדמיו איל.
גם זה שם במשנה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ב. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ז

אמר הרי עלי עולה ת והפריש שור ונגנב פוטר עצמו
בשה. אמר שור זה ודמיו עלי עולה הקבע ואם נפסל
לא יביא בדמיו אלא שור:

עין משפט ג. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ח

האומר אחד מכבשי הקדש א ואחד משורי הקדש והיו
לו שנים הגדול שבהן הקדש. היו שלשה הגדול שבהן
הקדש וחוששין לבינוני. כיצד יעשה. ימתין לבינוני עד
שיפל בו מום ותחול הקדשה על הגדול לבדו. ואם אמר
שור שבשורי הקדש הגדול שבהם הקדש ואין חוששין
לבינוני:

עין משפט ד. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ט

פרש אחד מהן ושכח או שאמר לו ב אביו אחד מהן
הקדש הרי זה מקדיש גדול שבהן ואחר כך יצא ידי

ת. כסף משנה: אמר הרי עלי עולה וכו'. בפרק מרובה (דף ע"ח:): אמר שור זה ודמיו עלי
עולה וכו'. מימרא בסוף מנחות (דף ק"ח:):

א. כסף משנה: האומר אחד מכבשי הקדש וכו' עד ואח"כ יצא י"ח. משנה שם וגבי היו
שלשה אמרין בגמרא היכי עביד ממתין עד שיומם ומחיל ליה לקדושתיה בגדול
ומפרש רבינו דה"פ תחל הקדושה מאליה על הגדול. ומ"ש ואם אמר שור שבשורי הקדש
וכו'. טעמא משום דשור שבשורי משמע המעולה שבהם:

ב. כסף משנה: וכן הנודר עולה מן הבקר וכו'. שם (דף ק"ז) פירשתי מן הבקר ואיני יודע
מה פירשתי יביא פר ועגל, ובגמרא אמאי ולייתי פר ממה נפשך הא מני רבי היא דאמר
קטן והביא גדול לא יצא אי רבי אימא סיפא וכו' רישא וסיפא רבי מציעתא רבנן אין והכי
קאמר דבר זה מחלוקת רבי ורבנן ופסק רבינו כרבנן. ומ"ש וכן אם קבע בכבשים ושכח מה
קבע יביא איל קבע בעזים ושכח (מה קבע) יביא שעיר. מתבאר מתוך המשנה שאכתוב בסמוך.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

חובתו. וכן הנודר עולה מן הפקר וקבע נדרו ושכח מה קבע אם שור אם יגל הרי זה יביא שור. וכן אם קבע בפכשים ושכח מה קבע יביא איל. קבע בעזים ושכח יביא שעיר. שכח באיזה מין מן הבהמה קבע עולתו יביא שור ואיל ושעיר. ואם נסתפק לו שמא קבע עולתו בעוף יוסיף תור וכן יונה:

עין משפט ה.ו. הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ה"ח
עין לעיל עין משפט ג

עין משפט ז.ט. הרמב"ם הל' מכירה פכ"א הי"ט

האומר לחברו בית מבתי ושור משורי אני מוכר לך. נותן לו הקטן שבהן. מת אחד מן השורים או שנפל אחד מן הבתים. מראה לו זה שמת או שנפל. שיד בעל השטר על התחונה:

שו"ע חו"מ סימן ריד פעיף יב

טז. האומר לחבירו בית אחד מהבתים שלי אני נותן לך אינו נותן לו אלא הקטן שבהם^א הגם שהנותן בעין יפה הוא נותן, נפל אחד מהם

ומ"ש שכח באי זה מין מן הבהמה קבע עולתו וכו'. משנה שם מן הבהמה ואיני יודע מה פירשתי יביא פר ועגל איל שעיר גדי וטלה, ומתוך מה שכתבתי בסמוך בשם הגמרא דמתני' רבי אבל לרבנן אין צריך להביא אלא הגדול דהיינו פר ואיל ושעיר ממילא משמע שאם זכור שקבע בכבשים ושכח מה קבע יביא איל ואם זכור שקבע בעזים ושכח מה קבע יביא שעיר: כתב הראב"ד פירש אחד מהם וכו' עד הרי זה יביא שור א"א המשנה אמרה יביא פר ועגל וכו'. הדבר מבואר שאין זה השגה אלא טעם לדברי רבינו למה לא פסק כסתם מתני' וכבר נתבאר. ומ"ש ואם נסתפק לו שמא קבע עולתו בעוף וכו'. שם במשנה:

ג. מימרא בסוף מנחות קי"ח ע"ב וכדמפרש שם בריש קי"ט.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

מראה לו זה שנפל שיד בעל השטר על התחתונה. וה"ה באמר לו שור משוורי אני מוכר לך.

אבל אינו נותן לו עליה ד' אלא אם אמר לו בית אני מוכר לך שעליה מקרי בית ג"כ.

עין משפט זה. **הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ו ה"ד**

נתערב שור הקדש בשורים ה של חל. גדול שבכללן הקדש וימכרו השאר לצרכי אותו המין. נתערבו קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם בעליו וזה יקרב לשם בעליו אף על פי שאין כל אחד מהן מכיר קרבנו. במה דברים אמורים בקרבנות נשים שאין בהם סמיכה. אבל קרבנות אנשים הואיל וכל אחד צריך לסמוך על ראש קרבנו הרי אלו לא יקרבו עד שיתן האחד חלקו לחברו. או עד שיפל מום בכל וימכרו ויביאו כל אחד בדמי היפה שבהן מאותו המין:

ועיין בפעמוני זהב מה שהביא ליישב על מה שהקשו ממה שפסק הרא"ש בגיטין ב' המקבל דאם הקנה לחבירו עשר חביות מחביותיו דאם החמיצו יהיה לפי החשבון, ע"ש.

ד. כיון שאמר לו בית מהבתים שלי ולא אמר לו בית סתם, משמע שבא לומר דמיוחד יותר בשם בית ולא עליה, ודלא כמ"ש הר"ן. סמ"ע ס"ק מ"ח.

ה. כסף משנה: נתערב שור הקדש בשורים. ב' בתרא דמנחות (דף ק"ח:): שור של הקדש שנתערב באחרים הגדול שבהם הקדש וכלם ימכרו לצרכי עולות ודמיהם חולין, ודבר פשוט דלדוגמא נקט עולות כלומר אם היה אותו שור עולה ומינה נילף שאם היה מין זבח אחר ימכרו לצרכי אותו המין וכן מפורש בתוספתא בפרק הנזכר: נתערבו קדשים בקדשים וכו'. משנה בפרק התערובות (דף ע"ח:). ומ"ש בד"א בקרבנות נשים וכו'. שם מימרא דרב יוסף (דף ע"ד:):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ט.

הרמב"ם הל' מכירה פכ"א הי"ט

עין לעיל עין משפט ז.ט